

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

SOBRE L'URBICIDI

ADA vegada que esclata una bomba a Barcelona me faig la mateixa reflexió; lo que comunica més anguniosa gràvetat a tals fets es la pregunta: «Quin fi poden tenir els urbici-

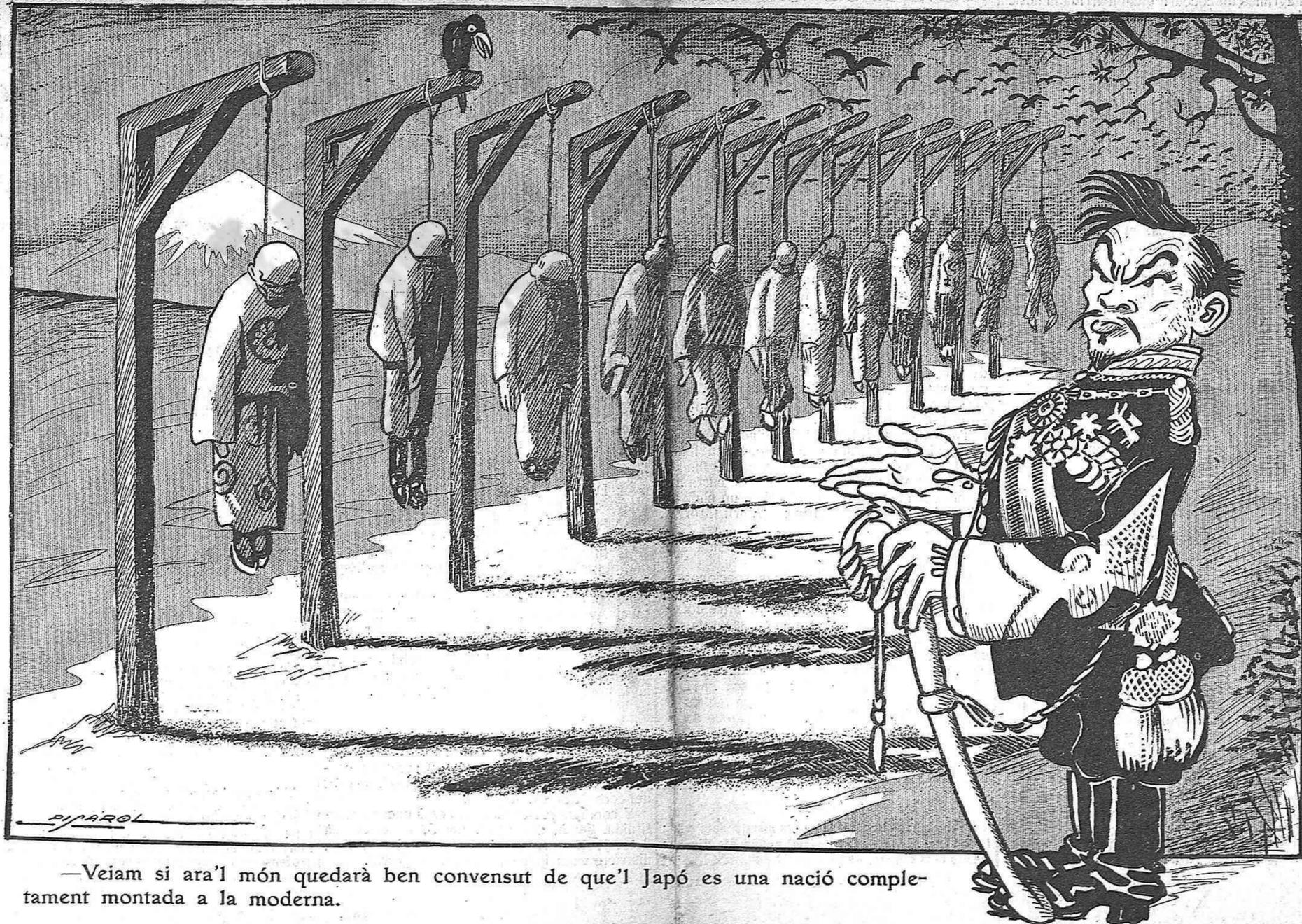
des?» Quan un ideal determinat pot vencer per la destrucció directa dels obstacles que se li oposen, invencibles per altres medis no violents, aleshores se pot comprendre, com a Rússia, l'agressió directa contra'ls enemics de l'avens social y polític. Es el medi revolucionari contra'ls qui refusen donar an el poble medis d'evolució. Però la nació comprèn, aleshores, l'objectiu y la finalitat d'aquelles violencies, y els seus autors estan lluny de tenir, an els ulls

de l'extranger, l'innoblesa dels assassins, perquè'ls cobreix la sinistra gallardia dels venjadors.

Els urbicides de Barcelona són ben diferents. A cada atentat la pregunta dolorosa resorgeix: «Pera què? Què volen aquets homes desconeguts, si es que encara són homes?» Y sembla que de cada pit està a punt de desbordarse aquesta mena de proclama, dirigida a les furies desconegudes qui ens menassen: «Parleu! Par-

leu com sia, per l'anonim, per la fulla clandestina, per l'inscripció sobre les parets públiques, com us sembli. Però parleu! Parleu, que la ciutat espera la vostra paraula. Per vils que sieu vosaltres, ¿qui sab si arribariem a entendre'ns sobre lo que voleu, y la ciutat respiraria a la fi?» Lo terrible del cas Barcelona es l'agressió per les bombes mudes. Es una mà invisible la que's mou contra nosaltres, y ningú pot saber ont descarregarà demà. No hi ha mai ni un ves-

Les execucions de Tokió

—Veiam si ara'l món quedarà ben convensut de que'l Japó es una nació completament montada a la moderna.

llum de racionalitat en la colocació dels aparells destructius, a l'atzar dels carrers i dels passants. L'urbicida no sab quina podrà ser la seva víctima adventícia. No li importa. Posa l'explosiu ab la seguretat d'una ja tan llarga experiència, y deus alsar les espatlles tot pensant en el ciutadà qui te de sentir de més aprop l'estrepit.

Per això no hi ha dret, fins avui, a atribuir a uns o altres la culpa immensa de l'urbicida. Jo crec que hi ha, tal volta, un contagi de criminalitat que ha produït imitadors, y que no totes les bombes són ja de la mateixa procedència. Es un *sadisme* que ha fet escola; es una voluptuositat de mal que s'es tornada epidemia, en el món desconegut ont aquestes coses són preparades.

Però jo voldria parlar avui d'un altre aspecte de la qüestió. Jo crec que les bombes *fan més soroll* fora de Barcelona que aquí. La notícia d'una bomba barcelonina, quan arriba fora de la nostra ciutat, pren força. Dirieu que la detonació creix, en comptes d'aminorarse. Y—cal dirho ben alt—fins crec que, per part de molts, hi ha, fora de Catalunya, una certa complacència en assaborir la notícia dels atentats, fentne caure la culpa sobre tot Barcelona. Es dir, no sols volen que sofrim el dolor de les agressions, sinó l'odiósitat dels qui les causen. Aquesta es la veritat, y aquí està una de les formes típiques de l'odi *filisteu* a la múltiple forma de substantivats nacionals de que se n'ha dit catalanisme.

Es aquell burgès no català, burgès típic, pera qui jencara! el nom de catalanisme produeix sempre la formulació d'un anatema. Esclata una bomba a Barcelona; y el burgès anti-català, entre vanes invectives a l'agressor sempre incognit, s'exclama: «Pobre Barcelona! A quin extrem l'han reduida aquets bretols! Per tot són pisos per llogar, els capitals emigren, tothom fuig, el comerç baixa... Pobre ciutat! Qui l'ha vista y la veu! Fa llàstima!»

Però ve, en cambi, un esclat patriòtic o lliberal de Catalunya, un 20 de Maig, una setmana tràgica, una victòria electoral catalanista; o be una agressió governamental contra Catalunya, un 25 de Novembre, una Llei de Jurisdiccions, una repressió maurista, y el mateix burgès s'exclama: «Aquets catalans! Fins que'ls governs se decideixin a arrasar Barcelona no anirem be! L'haurien de sembrar de sal! ¿Què fa Montjuic, que no dispara contra aquets infames?»

Conseqüència: pera el burgès anti-català, el terrorista incognit té raó. Perquè no fa més que posar en pràctica, en lo que pot, els desitjos d'aquell burgès, d'aquell burgès que ves a llàgrimes de cocodrill quan li arriba la notícia de les explosions, y desitja l'explosió total de Barcelona quan li arriba la notícia dels redresaments de Catalunya...

Una ploma amiga, en un diari d'aquesta ciutat, renovava, fa uns dies, la petició del silenci de la premsa davant els atentats; demanava que no's dongués ni fins la notícia de tals actes.

Permeteu-me que voti en contra. La meua passió per la veritat es ilimitada y absoluta; el silenci de la premsa té sempre aires de coacció, de privació de llibertat, perquè es l'arma de les tiranies. Ademés, el silenci, en aquet cas, seria contraproductiu. La notícia de cada bomba, corrent de boca en boca entre el públic, esdevindria la notícia de quatre, set, dotze, que sé jo quantes bombes! El paníc a *lo desconegut*, que es el pitjor dels panics, invadiria les gents, avui indiferents a un perill que de prop es molt menor. Quan els casos d'una epidemia no són divulgats, sempre la gent, per fenomen natural en les multituds, els multiplica pel nombre de les llengües que n parlen. A cada tertulia, a cada recó de ciutadans en les classes, se parlaria del flagell ciutadà com d'un ogre quasi diví, que no cal ni anomenar tan sols, perquè podria despertar-se y sorgir sota cada pedra...

GABRIEL ALOMAR

L'organització als districtes rurals

L'Esquerra Catalana es ja una hermosa realitat, però mentres a Barcelona té ja una organització perfecta y robusta, en molts districtes rurals, l'U. F. N. R. no passa d'una vaga aspiració, o d'un viu desitj tot lo més.

Per tots els indrets de Catalunya hi ha elements pera organitzar fortament l'Esquerra, però l'isolament en que viuen no'ls decideix a l'acció. La mirada de Barcelona no arriba gaire més enllà d'una hora lluny de son recinte.

Convindria, si's vol que per tot arreu de Catalunya sigui viva l'acció de l'U. F. N. R., que hi hagués més relació constant entre'ls districtes y Barcelona, y, sobre tot, que s'organís un nucli d'hommes de representació y positiva influencia: diputats, senadors, advocats, periodistes, etc., que estés sempre disposat a treballar fermament contra el caciquisme, que lliga de peus y mans als homes que, en les viles humils y en els pobles miserables, lluiten pera lliurarse del jou caciquista.

Sovinteja massa el fet de que sols se visiti als pobles en períodes electorals. Llavors els oradors de ciutat fuetegen als republicans rurals per sa manca d'organització; veient forsa elements dispersos, renyen als més significats del poble per no haverlos sabut reunir y ferne un nucli robust. No saben que moltes vegades els que tenien condicions per ferho han hagut de permaneixen inactius, víctimes del caciquisme, que'ls ha pogut acorrallar perquè en temps normal no han trobat enlloc l'apoi necessari pera defensarse.

Si els homes humils que en els pobles rurals senten nostres doctrines sabessin que en tot temps trobaran entre'ls capdavanters del partit la protecció necessaria contra les brutalitats caciquistes, s'anirien a emprendre l'organització dels elements que com ells pensen, empenyrien una acció decidida, lluitarien bravament contra la tirania dels cacics, y quan, en període electoral, anirien a fer propaganda pels nostres candidats trobarien a tot arreu el terreny ben preparat pera que'ns fos forsa més facil assolir una brillant victòria.

La vida, a fora, es difícil; els homes que pensen com nosaltres *s'han de comprometre*; al dirse y fer de republicans conciten contra d'ells l'odi del rector, del cacic, fins de la forsa armada del poble, representada pel sereno; si se senten fortament apoiats pels elements directores, lluitaran ab fermesa; si se senten isolats, ho deixaran correr.

Convé, doncs, donar als pobles la seguretat de que *en tot temps* els tenim en compte si volem que l'organització de l'Esquerra per tot Catalunya sigui una hermosa realitat.

JEPH DE JESPU

PÀGINES VIVES

¿Què es això?...

En l'espai de pocs mesos, Fransa, la generosa Fransa, la patria immortal dels «drets de l'home», la font d'aont han brotat totes les grans idees modernes, ha tallat, per mà del butxí, el cap a vuit criminals. La darrera d'aquestes vuit execucions, decretades per l'augusta justícia francesa, ha tingut lloc a Lille.

Lille no es un poblet de mala mort, allunyat, per l'atzar, de les corrents civilisadores. Capital de provincia, ab més de 200.000 habitants, Lille té centres de cultura, biblioteques, casinos, universitat, y compra, sobre tot, ab una nombrosa massa obrera conscient y educada.

Doncs be: a Lille, pera presenciar l'execució d'un Favier, lladre y assassí d'un cobrador de comers, hi ha hagut ciutadans que han pagat 120 y 150 francs per una finestra desde la qual se podia veure sense obstacles com la ganiveta de la guillotina feia saltar dintre del cistell de vimets la testa sagnanta del condemnat.

Les hores que precediren al moment tragic de la decapitació varen ser, pera'l públic, d'anginosa impaciència. ¡Tardaven tant a sonar aquelles set del matí, senyalades ab tinta roja en el programa oficial!...

Toquen, per fi, les set batallades. Apareix en Favier a la porta de la presó, baixa lentamente els graons que hi ha al davant del llindar, y mentres ab pas segur travessa la curta distancia que'l separa de la guillotina, un clam terrible s'aixeca de la multitud:—¡Mori! ¡Mori!...

Ja està. Ja s'ha executat la tremenda sentència.

Un furgó que condueix el cos seccionat del criminal corre al trot dels cavalls en direcció al cementiri. Al darrera hi va un altre cotxe, dintre del qual, tranquilament assentat, s'hi veu un senyor de cara seria. Y seguint als dos carruatges, una massa immensa de ciutadans, que acaben de presenciar l'execució, corre frenètica, aplaudint y cridant:—¡Visca en Deibler!...

En Deibler es el butxí.

ADAM ASTOR

L'Iglesia aplica als difunts els merits dels vius; la Noblesa segueix la contraria: aplica als vius els merits dels difunts.—***

La política del senyor Canalejas

La Llei d'Associacions

DES passats correu per tots els diaris un extracte del projecte de Llei d'Associacions que'l senyor Canalejas té compromís de presentar al Parlament, tan aviat com aquet repregui les seves tasques. L'extracte esmentat donava detalls precisos; fins explicava les parts de que la llei havia de constar y lo que en cada una d'elles se tractava. En alguns punts el projecte era realment radical, coincidint extraordinariament ab la llei que sobre la mateixa qüestió feu aprovà deu anys enrera a Fransa l'eminent Waldeck-Rousseau.

Però heusaquí que'ls que cuitaren a alegrarse davant del termes del projecte, veieren volar tot seguit les seves ilusions. El senyor Canalejas ha desmentit l'exactitud de l'extracte publicat per la premsa. Segons el president del Consell de ministres, ni tan sols ha comensat a redactar el projecte de llei.

No cal gaire perspiciacia pera endevinar lo que ha succeït. Es evident que l'extracte aparegut en els diaris—alguns d'ells diaris ministerials—no constitueix una invenció de periodista entremaliat, una pura fantasia, un *canard* com tants ne passen per les columnes de la premsa d'un cap de l'any a l'altre. Se veu ben be que l'extracte responia a la realitat del projecte de Llei sobre les Associacions, però a una realitat *no definitiva*. El senyor Canalejas tenia el seu projecte redactat segons les línies generals explicades en l'extracte. Mes el projecte era susceptible de modificacions, tan fones com convinguessin. En altres paraules: abans d'elaborar definitivament el projecte que, si no hi ha novetat, se presentarà a les Corts, s'engegà un *ballon d'essai*, un globo d'ensaig o de prova, pera veure de quin costat bufava el vent.

Y com que'l vent li ha sigut contrari, el senyor Canalejas ha desmentit la veracitat de les informacions de la premsa. No obstant, tothom s'ha adonat del joc. El diari catòlic *El Debate*, diu clarament:

«Ese frustrado proyecto de Ley de Asociaciones que á modo de *ballon de assay* lanzara el Gobierno democrático, no era ajeno al cacumen del señor Canalejas. Los periódicos de cámara se tragaron el paquete al nacer, porque al jefe del Gabinete parecióle harto pesada su propia chanza.»

En certes esferes, el projecte de que parlaven els diaris no caigué be. Es públic que, per aquesta qüestió de la Llei d'Associacions, el senyor Montero Rios y el propi ministre senyor Cobián estan en desacord ab el senyor Canalejas. Aquest, en lloc de mantenirse ferm, recula. Pera l'anunciada Llei d'Associacions lo que acaba de succeir es un mal comensament. Tot el programa y totes les energies del president del Consell queden reduïts a la pirotecnia dels seus discursos y de les seves abundoses declaracions.

FULMEN

ENCICLOPEDI. D don Marcell Domingo, el sabi mestre-escritor, en tot Catalunya tan estimat y tan llegit, sigué la conferencia donada el diumenge al teatre Principal, tercera de la serie organitzada per l'Ateneu Enciclopedic Popular.

Dient no més que'l treball de l'insigne conferenciant versà sobre la *Política pedagògica*, està dit tot. Tots els que coneixen al senyor Domingo y saben lo que representa en l'intellectualitat espanyola compendran l'altíssim valor que forsosament ha de tenir la *lissó* donada per ell el passat diumenge, y ab la qual se fortifica la convicció de que'l nostre problema, el problema de Catalunya y de tot Espanya, es de cultura.

La conferencia del gran educador, tota substancia, y impossible, per lo tant, d'extractar, sigué calurosament aplaudida pel nombros auditori congregat en el vell teatre. Els afortunats que la sentiren difícilment oblidaran les ensenyances que en ella s'enclouen: els que no la coneixen deuen buscarla y llegirla.

En compliment de lo que preceptua la Constitució de l'Unió Federal Nacionalista Republicana, la Junta provisional de Barcelona convoca l'Assamblea d'organització pera'l dia 12 del corrent més de Febrer.

Y com que l'Assamblea no està encara constituïda, demà, diumenge, dia 5, se celebrarà l'elecció dels cent representants—deu per cada districte municipal—que han d'integrarla.

Ab arreglo a les instruccions dictades per la Junta provisional, la votació, en la qual sols podran prendrehi part els ciutadans inscrits en el cens de l'Unió F. N. R., tindrà lloc en els locals dels centres del partit, detallats en la circular de la Junta, y durarà de les tres de la tarda a les set del vespre.

Se veu que don Pau Iglesias no es aficionat, com *altres*, a prometre *pavos republicanos*. En un miting celebrat darrerament a Granada, el *leader* del partit socialista va pronunciar aquestes significatives paraules, que, si no tenen res de *pavo*, tenen en cambi molt d'*evangelic*:

«La revolució's farà pacíficament si el capital no resisteix, y's farà abans de lo que molts creuen, però no tan aviat com altres desitgen.»

D'això a enganyar al poble prometentli la felicitat a plassó fixo hi va bastanta diferencia.

Tanta com de ser revolucionari de debò a ser empresari de revolucions... ab safata a la porta.

Y automòbil a la *idem*.

Vaudeville pur.

Hi ha qui ha enviat missatges a don Alacandro—y *El Progreso* els ha publicat—felicitant-lo «per haver sortit jès de l'atentat perpetrat contra ell» l'altre divendres.

Llegint aquelles frases de melodrama bunyol, tan seriament estampades, un no sab què pensar: Si els firmants se burlen del *caudillo* al felicitarlo.

Si el *caudillo*'s burla d'ells al donar a llum els seus despropòsits.

O si tots plegats se riuen del públic, verdadera y única víctima d'aquesta broma, que, si devegades no acabés en tragedia, resultaria una comedia de les més divertides del repertori modern.

Segons assegura *El Mercantil Valenciàno*, si la llei de Jurisdiccions no desapareix, es perquè... hi ha qui està empenyat en que's mantingui.

«De lo que ocorre entre bastidores en lo referente á esa ley—diu—no puede hablarse...» Es veritat.

Unicament se'n pot parlar durant el període electoral, quan es hora de pescar vots.

Com feu el senyor Lerroux, que en el miting celebrat al Park el dia 17 d'Abril va prometre solemnement que si no's derogava la llei no hi hauria pressupostos, y ja hem vist de quin modo ha complert la seva paraula.

Són desconsoladores les notícies de l'espantós temporal ocorregut en les nostres aigües el passat dimars, dia terrible de sotriments y d'angunies y una de tantes pàgines negres de la vida treballadora.

Barques de pesca arrastrades per la furia dels elements, tristos episodis que glassen l'ànima, morts, orfens, ruïna...

Tenia raó el pintor Sorolla en el seu famós quadro. ¡Y encara diran que'l peix es car!

L'obra de cultura inaugurada temps enrera a la *Casa del Pueblo* ab les representacions de *La gatita blanca* segueix més ferma y més activa que mai.

Ultimament s'hi ha estrenat *La corte de Faraón*, producció, com tothom sab, eminentment educadora y progressiva.

Y pera'l mes que ve—dies 11, 18 y 25—se preparen tres grandiosos balls de màscara, que prometen ser l'*acabóse* de l'acció revolucionaria y redemptora ab tant acert dirigida per l'amo de la *Casa*.

Ja veu l'emperador com també nosaltres sabem fer justícia.

Proclamem els seus merits y li anunciem de franc les funcions.

LORET DE MAR, 29 de Janer.

Es un abús intolerable y un perill pera la salut pública la falta, comesa ab freqüència, de fer entrar certs cadavres a l'iglesia.

No s'explica com les autoritats, tan geloses del seu mando, mirin impassibles aquestes infraccions de la llei sense posarhi *coto*, pera evitar en lo successiu fets lamentables y que'l poble resignat y sufert que les va elegir pera que legislessin seria el primer de sufrirne y pagarne les conseqüències.

Y la Junta local de sanitat ¿què hi diu a tot això?

SITGES, 29 de Janer.

Ahir, dissabte, a la tarda, va esser conduït a sa darrera estada, a l'edat de 56 anys, el que en vida's digué en Ramon Montané y Piqué, que morí fidel al programa federal del gran mestre Pi y Margall, del qual fou intim amic y a qui sempre professà gran carinyo y veneració. Revolucionari

per convicció i per temperament, *el Federal*, com tothom l'anomenava, prova palesa de sa consciència política i arrelades conviccions, perteneix a aquella rassa d'homes que, més que en propagandes orals, creien en les barricades y en els pronunciaments, y a lo qual sacrificaven gustosos vides y hisendes. Això li proporcionà correr alguns perills dels que sortosament ne sortí be.

Sa bondat ratllava en la candidesa, lo que li valgué que alguns espavilats que's titulaven amics seus, abusesin d'ell, però en aquestes notes necrològiques no es ocasió d'exposar miseries. El partit li confià l'exercici d'alguns carrecs publiccs que desampenyà honradíssima y escrupulosament, y ab sacrifici de la seva personalitat y interessos, perquè, y valgüi l'expressió, *el Federal*, en la política y fora de la política, era sempre dels que pagaven.

Carn de poble y ànima de poble, predicà també a les masses obreres les redemptores doctrines del Socialisme, perquè era ell, encara que republicà, els ideals de perfecció social-humana eren infinits. Això li ocasionà disgustos y contratemps, que suportà ab resignació d'apostol y entusiasme de propagandista.

Al associarnos al dol que experimenta la seva família, ens cal fer constar que la causa de la República ha perdut, ab la mort d'en Ramón Montané, un dels seus més braus y lleals soldats.

La terra li sia lleu.

—No haventhi al cos provincial ni consums, ni mataderos, ni Reforma, ni mercats, ni cap gangueta d'aquestes, ¿què hi faria allí, veiam?

C. GUMÀ

Venjances

Ja fa algunes setmanes que, quasi cada dia, trobem en la premsa noves d'agressions motivades per les vagues obreres. Els vaguistes, exasperats, se vengen sovint dels *esquirols*, engellant an aquets les bales del revolver.

Els patrons ne protesten iradament, d'aquestes agressions. Demanen a les autoritats mesures enèrgiques; y quan creuen que hi ha poca energia, telegrafiaen al Govern en trágics termes. Volen els patrons que, a tota costa, se fassi respectar lo que ells ne diuen la llibertat del treball.

Aquets patrons, que no sabèn veure altra solució als conflictes socials que l'intervenció cruenta dels civils, obliden que, en ses venjances societaries, els obrers no fan més que seguir l'exemple de molts dels amos. La venjanca es usada a cada punt pels patrons. Y consisteix la seva venjanca en deixar sense feina, sense pa, als treballadors que han fet vaga o's distingeixen en el moviment societari.

Els obrers no tenen a mà aquesta venjanca còmoda, legal, sense responsabilitats. Pera venjar-se, acuden a l'ús del revolver contra els companys traidors a la causa colectiva. Y cauen aleshores en delictes, sota la sanció del Codic penal. Fins en això l'organización social d'avui ofereix privilegis a la classe capitalista.

Si es censurable, es vituperable, la conducta dels vaguistes que agredeixen als *esquirols*. En aquestes planes l'hem condemnada nosaltres explícitament. L'*esquirol* és un obrer, víctima de la seva propia ignorancia. El revolver empleat contra ell, pot consumir venjances, però no pot realisar justícies.

No obstant, en la gran majoria dels casos no hi ha en aqueixes agressions altra cosa que'l sentiment de venjanca. Que es el mateix sentiment que mou als patrons quan llensen a la miseria a determinats obrers. Y si practiquen la venjanca els rics y els poderosos, ¿com no han de practicarla els que viuen ab el cor esquinat pels dolors y les privacions de l'escassetat o de la miseria?

A. R. y V.

La propera tasca parlamentaria

N Canalejas pensa obrir les Corts en els primers dies de Mars. Y per més que creure en les paraules dels governants espanyols siga sempre un disbarat, es de suposar, per aquesta vegada, al menos, que la cosa va de serio, y que per la data senyalada tindrem els espanyols obert el Parlament.

Diem que no pot fiarse en les promeses del Govern, tota vegada que recordem, com si fos ara, el dia en que, responnent a una pregunta dels conservadors, digué en Canalejas que les Corts s'obririen pel Janer, a l'objecte de no demorar més temps la discussió del procés Ferrer. Quin motiu hi ha hagut, doncs, pera imposarnos l'actual pròrroga?

Si no menten els rumors, si no fallen els calendaris, ha d'esser la propera tasca parlamentaria extremadament interessant y profitosa. La discussió de l'assumpte Ferrer se n'endurà bona part del temps.

Ab el procés del fundador de l'*Escuela Moderna's* discutirà, indubtablement, la famosa *Memoria* redactada pel fiscal del Suprem, senyor Ugarte, després del seu viatge a Barcelona. Se determinarà, ademés, la part que en la revolta de Juliol prengueren determinats significadissims lerrouxistes. Els defectes de l'instrucció, en el cas de que en la substanciación dels processos s'haguessin comès els erros y els descuits que tan repetidament s'han suposat. Se discutirà, probablement, l'alcanç del Codic de justicia militar, aclarintse el verdader concepte de les funcions que a l'exèrcit corresponen. Quedarà pera sempre concretada la responsabilitat del govern maurista, no ja solsaument en lo que toca a la repressió y condemna

dels processats, sinó a la negativa d'indult pera l'infelís Clemente García. Afegeixi's a tot això, que no més per alt enumerem, que's desenterrà pels conservadors la causa instruida per l'atentat del carrer Major, lo que ajudarà a fer la discussió llarguissima. Tot sense tenir tampoc en compte que es més que probable que a l'obrirse les Corts se plantegi novament l'assumpte que fa referencia al nostre Municipi, junt ab la conducta seguida en aquet cas per en Lerroux.

Les Corts restaran obertes fins al mes de Juliol. Ademés de les qüestions de què parlem, n'hi ha d'altres que atrauran igualment l'atenció dels diputats, y que, com es natural, ocuparan aixis mateix un regular espai de temps.

¿No fora possible que entre'ls assumptes a discutir hi afegissin, els representants de Catalunya, una interpelación encaminada a obtenir la derogació de la llei de jurisdiccions?

Ja es hora de que els nostres parlamentaris se treguin la sòn de les orelles, tot pensant en preocuparse seriosament d'aquest extrem importantíssim, en nom del qual tantes campanyes electorals s'han vingut guanyant.

BAC DE RODA

Sentint campanes...

Ensenyanca clerical:

—¿Què ve a significarte la Doctrina quan diu *Honrar al pare y a la mare*?

—Que fassi honor an els que m'han portat al món.

—Però, la vida ¿quí es que la dona?

—Deu.

—Doncs ¿a qui deus haver d'honrar més que als pares?

—A Nostre Senyor.

—Y ¿quí es el verdader representant de Nostre Senyor a la terra?

—El sacerdot.

—Doncs ¿a qui deus haver d'honrar, respectar y obeir més que a tothom, més que als teus propis pares?

—A vostè, mossén Silvestre!

—Textuals paraules d'un sincer sermonayre, predicador del sigle xv:

—Vosaltres me preguntareu, germans caríssims, com ho haveu de fer per anar al cel, després de morts?... Les campanes d'aquest mateix convent us ho diuen prou clar ab el seu sò metallic: *do-nant!... do-nant!... do-nant!...*

Dialec de Quaresma:

La Majoradona:—¿Què li sembla d'aquet llusarro al forn, voltat de llagostins?... Deu nos en do d'aquets plats de magre!

El Rector:—Calla, ignocenta, calla!... Els plats aixis resulten de magre pera aquell qui els dona, no pas pera qui els reb.

NA comissió de saragossans ha anat a Madrid a oferir al Govern un manicomi que s'acaba de construir a l'immortal ciutat.

D'això se'n diu tenir coneixement exacte de les necessitats d'un país.

Ja cal que'l Govern accepti l'oferta desseguida!

¿N'estem tan escassos, aquí, de torres d'aquesta mena!

Com que'ls subdits del *caudillo*, erre que erre, no paren de repetir que en Pau Iglesias ha calumniat al seu jefe, el diputat socialista, que no's mossega la llengua ni's deixa tampoc arrastrar per la passió, ha anat a Sevilla a celebrar un miting, y allí ho ha dit ab la fermesa que posa sempre en les seves paraules:

«Jo vaig parar molta atenció en el debat del Congrès sobre l'Ajuntament de Barcelona. Vaig esperar que les rectificacions desvanixerien els carrecs; però no va ser aixis, ans al contrari, els confirmaren.»

«Jo no'm crec infalible, però al formular la meua opinió, vareig donarla ab entera justicia.»

«No pot dirse que obrés ab lleugeresa, quan durant les cinc sessions vaig escoltar cuidadosament lo que cada hu va exposar, pesant les raons per ells donades.»

«El fet que llavors vareig realisar, el repetiré cent vegades davant d'un home y davant

de cent mil, car fou el resultat d'una afirmació de la meua consciencia.»

¿Què hi contestaran ara an aquesta filípica els escolanets de don Alacandro?

Lo de sempre.

Que tot això es una conjura y que l'Iglesias es un calumniador.

Y's quedaran tan frescos.

Llegeixo que'l «Requeté jaumista barceloní» anirà demà, diumenge, a fer una xerinola a la Font de la Teula.

A la Font de la Teula?... Molt encertat.

Els jaumistes són els grans amics dels capellans...

Els capellans són la gent de la teula...

Es la font més indicada!

En representació del senyor Bisbe va anar, l'altre dia, un respectable canonge a inaugurar les sessions del Colegi de Metges.

¿Què hi tenen que veure els assumptes mediccs ab els episcopals?—preguntaran vostès.

Molt, tenen que veure.

Fins ara hi havia alòpates y homeòpates. D'ara endavant tindrem els que curen senyant, ab oracions y ab aspergis...

O siguin els *llanòpates*, que són els més.

S'assegura que pera les properes eleccions de diputats provincials, entre'l partit de l'Esquerra y el de la Dreta hi haurà certes intelligenccies.

Per forsa, els que tal cosa asseguren, són gent d'escassa *inteligencia*.

Segons un predicador, el destí de l'humanitat està voltat de foc, siga quin siga'l premi que's mereixi.

Segons ell, a l'altra vida tot seran flames.

Pera'ls dolents, les flames de l'Infern.

Pera'ls que s'han de purificar, les flames del Purgatori.

Y pera'ls declaradament bons..., les flames ardentíssimes del cor de Jesús.

Tenim un camí de salvació no més...

Fernos bomberos.

Un periodista estranger fa constar que, de les observacions fetes, resulta que quasi tots els aviadors són uns grans devots, fervorosament catolics-apostolics-romans.

Vetaquí l'eficacia de les seves devocions...

Trencarse'l cap desde l'altura.

L'ideal al Cel y els ossos... a terra.

Un dia d'aquets havia d'arribar a Barcelona en Luis Morote, diputat de Les Palmes.

No gaires dies abans havia arribat també don Alexandre Lerroux.

De modo que ara tenim, entre nosaltres, el diputat de *Les Palmes*... y el diputat dels xiuletets.

L'idea de crear un cos de senyores policies sembla que està a punt de posarse en practica.

Per ara sols se presenta un inconvenient.

L'inconvenient es respondre an aquesta pregunta: ¿Aquestes *dames polissontes*, han de ser secretes o no?

Nosaltres opinem que serà un disbarat organisarles com a secretes.

Oh, y les dones, pera guardar secrets!

Un anunci religiós deia, l'altre dia, que «havia sigut nombrat jurat, pera les oposicions a una canongia el doctor Robert».

Valdria la pena d'aclarir les coses, senyors meus.

El doctor Robert ha d'esser jurat d'una canongia?

Impossible!

El doctor Robert altra feina té a vigilar els estudiants que fan campana, a la plassa de l'Universitat.

No s'hi han fixat, d'una temporada ensà? Els beneficis catolics, ab l'excusa de fer obra social, tot es organisar *roperos*, que, en el fons, no són sino antes de xafarderia.

«Ropero de Montserrat.»

«Ropero de Santa Llucia.»

«Ropero de Sant Guim.»

«Ropero d'això.»

«Ropero d'allò.»

Tot són *roperos*.

La Caritat Cristiana transformada en una *guardarropia*!

Llegeixo en les informacions polítiques d'un diari local:

«El carlista sevillano don Carlos Cruz...»

De tots modos, val a dir que deu esser un *sevillano passador*, quan els del partit l'accepten sense protesta.

¡Oh, quin home!

La comissió d'electors del districte entra al despaig de don Pau, y, cambiats els saludos de rúbrica, el que fa de cap de colla, després de tussir ab certa solemnitat y d'haverse estirat dos cops les solapes de l'americana, pren la paraula.

—Don Pau, els que ab mi ara venen no deuen pas serli extranyts:

tots són veïns d'aquet barri,

tots tenen aquí posats

el seu cor y els seus negocis,

y això explica el gravé pas

que en aquet moment solemnne

venim ells y jo a donar.

—El prelude és terrorífic...

¿De què's tracta?

—Ara ho veurà.

Dintre de poques setmanes,

segons la premsa ha anunciat,

s'ha de fé una nova cuita

de diputats provincials.

—Cert es; així vaig llegirho.

—Doncs be: jo y els bons companys

que ara té *frente per frente*,

reunits a casa en Bertran,

que es el barber que'ns afaïta,

y en casos desesperats

ens posa les sangoneres,

unànims hem acordat

donarli a vostè els vots nostres.

—¡Y ara!...

—Y com que, pel cap baix,

els vots ab que compta el grupo

són molts més de la meitat

dels electors del districte,

vení a dirli això es posar

en ses mans l'acta firmada

y ab l'escrutini aprovat.

—Confesso, amics, que l'oferta

me causà un efecte tal

que no sé com expressàlshi

tot lo que en aquest instant

bull a dins de la meua ànima;

però... tinc que sèlshi franc,

no accepto l'investidura

de diputat provincial.

—¡Ave Maria Puríssima!...

¿Així'ns desaira, don Pau?

¿Així ens deixa a l'estacada,

ara que ja el nostre plan

estava a punt de carmel-lo?

Digui, parli, ¿per què ho fa?

—Perquè... clà y net, tal com sona:

crec que'l carrec me ve gran.

—¡No digui semblants gatades!

—Nada, no puc acceptar.

—Es precís!

—De cap manera!

—No sigui tossut, don Pau!...

—He dit que no, y no reculo.

—No s'havia donat mai

un cas tant gros de modestia.

—Doncs ja ho veuen: al davant

el tenen, *de cuerpo entero*.

—¡Quin home! ¡Quin ciutadà!

Vostè ve a sè un segon Wamba!...

¡Un sér sobrenatural!—

Y mentres els veïns mansos

proclamen, esgarrifats,

la noblesa d'aquell héroe,

el grandíssim de don Pau,

tirant els seus calculs, pensa:

